

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Απριλίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1401

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Γ5α/Γ.Π.οικ.27033

Εκπαίδευση στην ιατρική ειδικότητα της γαστρεντερολογίας.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1 Τις διατάξεις:

α. του ν. 1278/1982 « Για σύσταση Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας» (ΦΕΚ Α' 105), όπως ισχύει,

β. της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 1397/1983 «Εθνικό σύστημα υγείας» (ΦΕΚ Α' 143),

γ. της περ. 5Α της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4558/2018 «Κύρωση συμβάσεων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων και της Επιτροπής Εκτελεστών Διαθήκης Γ.Γ Μαλινάκη και του Γενικού Νοσοκομείου Κεφαλληνίας και των Εκτελεστών της διαθήκης της Μαρίας (Μάρης) Βεργωτή αντίστοιχα και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 140),

δ. του άρθρου 6 του ν.δ. 3366/1955 «Περί ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος και ιατρικών ειδικοτήτων και άλλων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 258),

ε. του π.δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α' 116), όπως ισχύει,

στ. του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ Α' 148), όπως ισχύει.

2. Την αριθμ. Υ80/2017 απόφαση του Πρωθυπουργού «Τροποποίηση απόφασης ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας Πάυλο Πολάκη» (ΦΕΚ Β' 3904).

3. Την αριθμ. Γ5α/Γ.Π.οικ.64843/29-8-2018 υπουργική απόφαση «Σύσταση, μετονομασία ιατρικών ειδικοτήτων, καθορισμός χρόνου και περιεχομένου άσκησης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας» (ΦΕΚ Β' 4138).

4. Την αριθμ. 290/16-1-2019 απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το Βιβλιάριο Εκπαίδευσης Ειδικευόμενου, το οποίο χορηγείται στον ιατρό από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας και τα αναγνωρισμένα Εκπαιδευτικά Κέντρα για την άσκηση των ιατρών στην ειδικότητα της Γαστρεντερολογίας.

Άρθρο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Η Γαστρεντερολογία αποτελεί ιατρική ειδικότητα που αφορά στη φυσιολογική λειτουργία και στις παθολογικές καταστάσεις του πεπτικού συστήματος, περιλαμβανομένων των οργάνων του γαστρεντερικού σωλήνα (από τη στοματική κοιλότητα έως τον πρωκτικό σωλήνα) και του συστήματος ήπατος-χοληφόρων-παγκρέατος. Στα αντικείμενα ενδιαφέροντος περιλαμβάνονται επίσης η πρόληψη νόσων του πεπτικού και ειδικότερα η πρόληψη και επιτήρηση των καρκίνων του πεπτικού συστήματος, η διατροφή και η ογκολογία πεπτικού. Η ενδοσκόπηση, διαγνωστική και θεραπευτική, αποτελεί κυρίαρχο και διαρκώς αυξανόμενο πεδίο στην ειδικότητα της Γαστρεντερολογίας και απαιτεί επιδεξιότητα χειρισμών, κλινικών δεξιοτήτων και αναλυτικής ικανότητας επίλυσης προβλημάτων. Τέλος, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία ο ειδικευόμενος θα πρέπει να εκπαιδεύεται στις βασικές αρχές της έρευνας (από την έναρξη της υλοποίησής της μέχρι την ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων) και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

ΣΚΟΠΟΣ

Καθορισμός και εναρμονισμός των προδιαγραφών για παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης μεταξύ των Εκπαιδευτικών Κέντρων, ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη φροντίδα υγείας των ασθενών.

Άρθρο 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ,

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ο ειδικευόμενος στην γαστρεντερολογία είναι γιατρός που έχει συμπληρώσει επιτυχώς την προπτυχιακή εκπαίδευση, έχει λάβει άδεια άσκηση επαγγέλματος και συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης, με την ολοκλήρωση του οποίου θα είναι ειδικός γαστρεντερολόγος-ηπατολόγος.

Το αποτέλεσμα της εκπαίδευσης εκτιμάται με την επάρκεια του εκπαιδευόμενου σε γνώσεις, δεξιότητες και επαγγελματική συμπεριφορά.

Ο γαστρεντερολόγος-ηπατολόγος διαθέτει την απαραίτητη επάρκεια για τη διάγνωση, τη θεραπεία και την πρόληψη των παθολογικών καταστάσεων του πεπτικού συστήματος και των σχετικών οργάνων μετά τη συμπλήρωση του καθορισμένου χρόνου εκπαίδευσης που στηρίζεται στο πρόγραμμα εκπαίδευσης.

Η διδακτέα ύλη (curriculum) που περιέχει το πρόγραμμα εκπαίδευσης συνδυάζει τις θεωρητικές γνώσεις με τις πρακτικές και κλινικές δεξιότητες που είναι αναγκαίες για την εκπαίδευση του γαστρεντερολόγου-ηπατολόγου. Η διδακτέα ύλη επίσης, διασφαλίζει ότι ο εκπαιδευόμενος έχει αποκτήσει επαρκείς γνώσεις και ικανότητες σε σχέση με την επικοινωνία, τις διαπροσωπικές δεξιότητες, τις ηθικές αξίες, τον επαγγελματισμό, την ασφάλεια του ασθενή και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, είναι απαραίτητη η επαφή του εκπαιδευόμενου με ικανό αριθμό και ποικιλομορφία περιπτώσεων και πράξεων κατά τη διάρκεια του χρόνου εκπαίδευσης. Ο ελάχιστος αριθμός πράξεων που οφείλει ο εκπαιδευόμενος να έχει πραγματοποιήσει στο τέλος της εκπαίδευσης, καθορίζεται στο πρόγραμμα, ενώ είναι υποχρεωτική η καταγραφή των πράξεων στο βιβλιário (ημερολόγιο) εκπαίδευσης που πρέπει να τηρείται σε όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Δεδομένου ότι η εκπαίδευση αποτελεί δυναμική και εξελισσόμενη διαδικασία, το πρόγραμμα εκπαίδευσης θα επικαιροποιείται περιοδικά σύμφωνα με τις μεζονες εξελίξεις στη γαστρεντερολογία και τις ειδικές ανάγκες της χώρας.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η διάρκεια της εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία είναι έξι (6) έτη, στα οποία συμπεριλαμβάνονται δύο (2) έτη εκπαίδευσης στην Παθολογία, που είναι προαπαιτούμενο για έναρξη εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία, και τέσσερα (4) έτη εκπαίδευσης στην Γαστρεντερολογία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Τα δύο έτη εκπαίδευσης στην Παθολογία πρέπει να εξασφαλίζουν στον ειδικεύομενο επάρκεια διαγνωστικής προσέγγισης και βασικής αντιμετώπισης των κύριων νοσημάτων της Παθολογίας, τόσο σε θεωρητικό όσο και πρακτικό επίπεδο, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο γνωστικό αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας. Τα παραπάνω κρίνονται απαραίτητα ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των ασθενών και ο ειδικεύομενος να μπορεί απρόσκοπτα να ολοκληρώσει το δεύτερο μέρος της ειδικότητας του. Αυτό προϋποθέτει ότι τα δύο (2) έτη εκπαίδευσης στην Παθολογία θα γίνονται αποκλειστικά σε γενικές Παθολογικές/ές Τμήματα/Κλινικές που συμμετέχουν σε σύστημα γενικών εφημεριών και ανήκουν σε Γενικά Νοσοκομεία με τουλάχιστον διακόσιες (200) αναπτυγμένες/ενεργείς κλίνες.

Συγκεκριμένα ο ειδικεύομενος πρέπει να έχει έρθει αποδεδειγμένα σε επαφή, να αναγνωρίζει και να αντιμετωπίζει τουλάχιστον τα επείγοντα περιστατικά της Παθολογίας που μπορούν να μιμούνται κλινικά παθολογικές καταστάσεις της Γαστρεντερολογίας όπως τα παρακάτω:

- Βασικές αρχές ανάνηψης και τεχνικές αναζωογόνησης
- Καρδιολογικά νοσήματα-σύνδρομα (οξύ έμφραγμα μυοκαρδίου, οξεία στεφανιαία σύνδρομα, αρρυθμίες, πνευμονικό οίδημα, πνευμονική εμβολή, ρήξη ανευρύσματος αορτής κλπ)
- Ενδοκρινολογικά νοσήματα-σύνδρομα (σακχαρώδης διαβήτης και επιπλοκές του, διαταραχές θυρεοειδούς, διαταραχές επινεφριδίων, διαταραχές κλπ)
- Οξεία κοιλία (σκωληκοειδίτιδα, ρήξη σπλάχνου, συστροφία, ισχαιμία εντέρου κλπ)
- Νεφρολογικά νοσήματα-σύνδρομα (διαταραχές ηλεκτρολυτικές και οξεοβασικής ισορροπίας, κωλικός νεφρού, κλπ)
- Πνευμονολογικά νοσήματα-σύνδρομα (δύσπνοια, οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια, πνευμονική εμβολή)
- Νευρολογικά νοσήματα-σύνδρομα (συμπτώματα πεπτικού κεντρικής αιτιολογίας, λοιμώξεις και όγκοι εγκεφάλου, διαταραχές επιπέδου συνείδησης, κώμα κλπ)

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ (ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ)

ΣΚΟΠΟΣ

Το πρόγραμμα της εκπαίδευσης είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε οι γιατροί που συμπληρώνουν επιτυχώς την εκπαίδευση τους να είναι σε θέση να ασκούν την ιατρική αυτόνομα ως Γαστρεντερολόγοι-Ηπατολόγοι χωρίς την ανάγκη επίβλεψης, αλλά και μη αποκλείοντας τη συνεργασία με συναδέλφους τους για αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων. Η δομή και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος καλύπτει το σύνολο της Γαστρεντερολογίας, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να αποκτούν τις αναγκαίες βασικές γνώσεις και δεξιότητες, αναπτύσσοντας συγχρόνως εξειδικευμένα ενδιαφέροντα, όπως επίσης να επιζητούν να ενημερώνονται και να διευρύνουν τις γνώσεις τους σε όλη τη διάρκεια της άσκησης της ιατρικής ειδικότητας.

Ο Γαστρεντερολόγος-Ηπατολόγος πρέπει να ακολουθεί στην άσκηση της ιατρικής τους ηθικούς κανόνες και την ιατρική δεοντολογία. Πρέπει να διακρίνεται από επαγγελματισμό, να επιδεικνύει τον απαραίτητο σεβασμό προς τους ασθενείς και το περιβάλλον τους, χωρίς προκαταλήψεις και διακρίσεις. Να είναι σε θέση να επικοινωνεί με τους ασθενείς και τους συγγενείς τους, καθώς και με το επαγγελματικό του περιβάλλον με σαφήνεια και εμπιστευτικότητα, να καθιστά τον ασθενή συμμετόχο στις αποφάσεις που αφορούν την υγεία του.

Η χρονική διάρκεια της εκπαίδευσης κατανέμεται στη διάρκεια των τεσσάρων (4) ετών εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα, χωρίς να απαιτείται συγκεκριμένη αλληλουχία, εκτός από περιπτώσεις που αυτό ορίζεται με σαφήνεια. Ειδικότερα, χρονικά η διάρκεια της εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία κατανέμεται ως εξής:

- Εκπαίδευση σε Τακτικά εξωτερικά Ιατρεία: τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες (από τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες σε Τακτικό Γαστρεντερολογικό Ιατρείο, Τακτικό Ηπατολογικό Ιατρείο και Τακτικό Ιατρείο ΙΦΝΕ)
- Εκπαίδευση σε Νοσηλεύομενους ασθενείς: τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες (ισότιμη εκπαίδευση σε νοσηλεύομενους ασθενείς Γενικής Γαστρεντερολογίας, Ηπατολογίας, ΙΦΝΕ)

- Εκπαίδευση σε Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση Ανωτέρου και Κατωτέρου Πεπτικού: τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες (οι ελάχιστοι αριθμοί ανά είδος ενδοσκόπησης περιγράφονται στη συνέχεια)

- Εξοικείωση με Προηγμένη Ενδοσκόπηση (2 μήνες), Προηγμένη Ηπατολογία (1 μήνας), Κινητικότητα ανωτέρου-κατωτέρου πεπτικού (1 μήνας), Ογκολογία πεπτικού (1 μήνας), Διατροφή σε νοσήματα του πεπτικού (1 μήνας): 6 μήνες (υποχρεωτικά κατά το 3ο και/ή 4ο έτος ειδικότητας)

- Ελεύθερη επιλογή αντικειμένου περαιτέρω εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της απόκτησης εμπειρίας στις βασικές αρχές της έρευνας (από την έναρξη της υλοποίησης της μέχρι την ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων): έξι (6) μήνες (υποχρεωτικά κατά το 4ο έτος ειδικότητας)

- Εκπαίδευση σε επείγοντα περιστατικά (Γενικής Γαστρεντερολογίας, Ηπατολογίας, ΙΦΝΕ, Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Ενδοσκοπήσεις): τουλάχιστον τριάντα έξι (36) γενικές εφημερίες και τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) εσωτερικές εφημερίες κατά τη διάρκεια της τετραετούς εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία. Ανεξαρτήτως αριθμού, οι ειδικευόμενοι στη Γαστρεντερολογία θα πρέπει να εφημερεύουν μόνο για περιστατικά που αφορούν το γνωστικό αντικείμενο της εκπαίδευσης τους στη Γαστρεντερολογία.

Το γνωστικό αντικείμενο (διδασκτέα ύλη) της εκπαίδευσης στην Γαστρεντερολογία ανά πεδίο περιλαμβάνει τα παρακάτω.

1. Γενική Γαστρεντερολογία

Κατά την εκπαίδευση τους στη Γενική Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν επάρκεια στη γνώση της δομής και φυσιολογικής λειτουργίας, της επιδημιολογίας, παθοφυσιολογίας, φυσικής ιστορίας, διαγνωστικής προσπέλασης και ορθής χρήσης των διαγνωστικών τεχνικών καθώς και της αντιμετώπισης των νοσημάτων του γαστρεντερικού σωλήνα και του παγκρέατος. Καταστάσεις/Σύνδρομα ή νοσήματα, στα οποία πρέπει οπωσδήποτε να εκπαιδευθούν οι ειδικευόμενοι κατά την εκπαίδευση τους στη Γενική Γαστρεντερολογία είναι τα ακόλουθα:

Συνήθεις επείγουσες καταστάσεις

- Αιμορραγία πεπτικού
- Οξεία κοιλία
- Οξύ θωρακικό άλγος

Λειτουργικές και κινητικές διαταραχές του γαστρεντερικού σωλήνα

- Σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου
- Σύνδρομο λειτουργικού κοιλιακού άλγους και λειτουργικής δυσπεψίας
- Διαταραχές κινητικότητας οισοφάγου και στομάχου
- Διαταραχές κινητικότητας εντέρου
- Λειτουργική διάρροια και δυσκοιλιότητα
- Ακράτεια κοπράνων

Στοματοφαρυγγικές και οισοφαγικές διαταραχές

- Κατάποση και διαταραχές της
- Κινητικότητα οισοφάγου και διαταραχές της
- Γαστροοισοφαγική παλινδρομική νόσος

- Οισοφάγος Barrett
- Ηωσινοφιλική οισοφαγίτιδα
- Όγκοι οισοφάγου
- Οισοφαγικές διαταραχές από καυστικές ουσίες, φάρμακα, λοιμώξεις, τραυματισμούς
- Εκκόλπωμα οισοφάγου
- Ενσφήνωση ξένου σώματος
- Διάγνωση, διερεύνηση και αντιμετώπιση δυσφαγίας
- Λειτουργικές δοκιμασίες οισοφάγου
- Διάγνωση και αντιμετώπιση στενώσεων οισοφάγου
- Αντιμετώπιση επείγουσών καταστάσεων: οξεία εμφάνιση δυσφαγίας, Mallory-Weiss, αυτόματη ρήξη οισοφάγου, σπασμός οισοφάγου, αιμορραγία κίρσων οισοφάγου

Στόμαχος και δωδεκαδάκτυλο

- Κατανόηση παθοφυσιολογίας
- Πεπτική ελκωτική νόσος/Γαστρίτιδα από *H. pylori* και ΜΣΑΦ
- Ανθεκτικό έλκος
- Έλκος από stress
- Επιπλοκές πεπτικής ελκωτικής νόσου/Μετεγχειρητικές επιπλοκές
- Ενδείξεις και επιπλοκές βαριατρικής χειρουργικής
- Παρακολούθηση και αντιμετώπιση προνεοπλασματικών αλλοιώσεων στομάχου
- Συμπτώματα, διερεύνηση και θεραπεία γαστρικού καρκίνου, νευροενδοκρινών νεοπλασμάτων, λεμφωμάτων, δυσπλασίας, πολυπόδων, στρωματικών όγκων, συνδρόμου Zollinger-Ellison

Λεπτό έντερο

- Κατανόηση παθοφυσιολογίας - Παρακολούθηση - Αντιμετώπιση συνδρόμου δυσασπορόφησης και ειδικότερα της κοιλιοκάκης.
- Διάγνωση και αντιμετώπιση βακτηριακών, παρασιτικών και ελμινθικών λοιμώξεων του λεπτού εντέρου
- Νόσος Whipple
- Σύνδρομο υπερανάπτυξης μικροβίων
- Λέμφωμα λεπτού εντέρου
- Όγκοι λεπτού εντέρου, στρωματικοί όγκοι, νευροενδοκρινή νεοπλάσματα, αδενοκαρκινώματα
- Εντερική ανεπάρκεια
- Επείγουσες καταστάσεις λεπτού εντέρου: διάτρηση, απόφραξη, εγκολεασμός, ισχαιμία λεπτού εντέρου
- Εξοικείωση με τις διαθέσιμες απεικονιστικές και ενδοσκοπικές εξετάσεις για τη μελέτη του λεπτού εντέρου (ασύρματη βιντεοκάψουλα, εντεροσκόπηση, CT, MRI)

Παχύ έντερο

- Λοιμώδης διάρροια
- Διάρροια σχετιζόμενη με αντιβιοτικά/λοιμώξη από *Cl. Difficile*
- Εκκολπωματώση/Εκκολπωματίτιδα
- Μεσεντέρια ισχαιμία
- Παθήσεις της σκληροκοειδούς απόφραξης
- Καρκίνος παχέος εντέρου και ορθού
- Μονήρες έλκος ορθού
- Καλοήθεις ορθοπρωκτικές παθήσεις
- Πολύποδες παχέος εντέρου-ορθού
- Πρωτοπαθής και δευτεροπαθής πρόληψη νεοπλασμάτων παχέος εντέρου

- Σύνδρομο πολυποδίασης και κληρονομούμενου καρκίνου παχέος εντέρου
- Αιματοχεσία-διαγνωστική προσέγγιση-αντιμετώπιση
- Αιμορροειδοπάθεια, ραγάδα δακτυλίου, συρίγγια
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα πρωκτού
- Κνησμός δακτυλίου, πρωκτίτιδα
- Εντεροκήλες
- Εντεροπάθειες από ακτινοθεραπεία και χημειοθεραπεία, ειδικότερα μετακτινική κολίτιδα.

Πεπτικός σωλήνας και συστηματικά νοσήματα

- Παθοφυσιολογία και κλινικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων (αγγειακά, ενδοκρινολογικά, αιματολογικά, διηθητικά) από το γαστρεντερικό σωλήνα

Παθήσεις παγκρέατος

- Αντιμετώπιση οξείας και χρόνιας παγκρεατίτιδας, γενετικών διαταραχών παγκρέατος
- Αιτιολογία παγκρεατίτιδας, θρεπτική υποστήριξη
- Σταδιοποίηση οξείας παγκρεατίτιδας, αντιμετώπιση επιπλοκών
- Προσέγγιση παγκρεατικών νόσων σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες (ακτινολόγους, χειρουργούς)
- Διάγνωση και αντιμετώπιση παγκρεατικών όγκων
- Διάγνωση και αντιμετώπιση παγκρεατικής ανεπάρκειας

2. Ηπατολογία

Κατά την εκπαίδευση τους στην Ηπατολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν επάρκεια στη γνώση της δομής και φυσιολογικής λειτουργίας, της επιδημιολογίας, παθοφυσιολογίας, φυσικής ιστορίας, διαγνωστικής προσπέλασης και ορθής χρήσης των διαγνωστικών τεχνικών καθώς και της αντιμετώπισης των νοσημάτων του ήπατος και των χοληφόρων.

Καταστάσεις/Σύνδρομα ή νοσήματα στα οποία πρέπει οπωσδήποτε να εκπαιδευθούν οι ειδικευόμενοι κατά την εκπαίδευση τους στην Ηπατολογία είναι τα ακόλουθα:

Συνήθη σύνδρομα

- Παθολογικές τιμές ηπατικών ενζύμων
- Ίκτερος
- Ασκίτης

Ήπαρ-Παθήσεις ήπατος

- Κατανόηση της ανατομίας, φυσιολογίας και βιοχημείας του ήπατος και συσχέτιση τους με τις ηπατικές παθήσεις.

- Αναγνώριση συμπτωμάτων και κλινικών σημείων των ηπατικών παθήσεων (οξεία ηπατική ανεπάρκεια, οξεία και χρόνια ηπατίτιδα, κίρρωση, ενδο- και εξω-ηπατική χολόσταση, χολαγγειίτιδα, αιμοχρωμάτωση, νόσος Wilson, αγγειακές παθήσεις ήπατος, αποστήματα, νεοπλάσματα), καθώς και των ποικίλων τρόπων εκδήλωσης τους και συσχέτιση με τα αντίστοιχα εργαστηριακά, απεικονιστικά και ιστολογικά ευρήματα.

- Κατανόηση των αιτίων της οξείας ηπατίτιδας από ιούς, φάρμακα, τοξίνες, κατάχρηση αλκοόλ ή αυτοάνοσο ηπατικό νόσημα. Σχεδιασμός της διαγνωστικής και θεραπευτικής προσέγγισης με αξιοποίηση, αναλόγως της ένδειξης, των βιοχημικών, ορολογικών, απεικονιστικών εξετάσεων και της βιοψίας ήπατος.

- Γνώση των ηπατοτοξικών ουσιών και των αντιδότην τους.

- Αναγνώριση και αντιμετώπιση συμπτωμάτων οξείας απόσυρσης από το αλκοόλ και διάκριση τους από άλλα αίτια έκπτωσης επιπέδου συνείδησης, εγκεφαλοπάθειας, κώματος.

- Εξοικείωση με διάφορα διαγνωστικά και προγνωστικά συστήματα διαβάθμισης βαρύτητας (σκορ) στην ηπατολογία, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της βαρύτητας μιας νόσου και της ανταπόκρισης αυτής στη θεραπεία.

- Ιογενείς ηπατίτιδες: επιδημιολογία, κλινική πορεία και πρόγνωση, διαγνωστική προσπέλαση, πρόληψη και θεραπεία.

- Κατανόηση των αλλαγών στην ηπατική λειτουργία κατά την περίοδο της κύησης και αντιμετώπιση των σχετιζόμενων με αυτή ηπατικών παθήσεων(σύνδρομο HELLP, χολόσταση της κύησης,οξύ λιπώδες ήπαρ της κύησης)

- Διάγνωση κίρρωσης, προσδιορισμός του αιτίου και αντιμετώπιση των επιπλοκών αυτής (αυτόματη βακτηριακή περιτονίτιδα, κίρσορραγία, ασκίτης, ηπατονεφρικό σύνδρομο, ηπατική εγκεφαλοπάθεια, ανθεκτικός ασκίτης)

- Ικανότητα εκτίμησης της θρεπτικής κατάστασης των ασθενών με ηπατοπάθεια και διατροφική υποστήριξη σε συνεργασία με εξειδικευμένο προσωπικό.

- Εξοικείωση με τη διάγνωση καλοηθών εστιακών βλαβών, πρωτοπαθών και μεταστατικών όγκων του ήπατος, τις ενδείξεις θεραπευτικών αρχών, όπως χειρουργική αντιμετώπιση, τοπική ή συστηματική χημειοθεραπεία, εμβολισμός, στοχευμένες θεραπείες καθώς και γνώση των κατευθυντήριων οδηγιών πρόληψης του ηπατοκυτταρικού καρκίνου σε κίρρωτικούς ασθενείς

Παθήσεις χοληφόρων

- Παθοφυσιολογία χολολιθίασης
- Συμπτώματα και σημεία των επιπλοκών της χολολιθίασης (κωλικός χοληδόχου, οξεία χολοκυστίτιδα, χολαγγειίτιδα, απόφραξη χοληφόρων)
- Συμπτωματική και ασυμπτωματική χολολιθίαση, ενδείξεις χειρουργικής αντιμετώπισης
- Σκληρυντική και άλλους είδους χολαγγειίτιδα
- Όγκοι χοληδόχου κύστης, χοληφόρων, φύματος Vater
- Ενδείξεις και επιπλοκές ενδοσκοπικής και ακτινοσκοπικής θεραπείας παθήσεων χοληφόρων
- Λειτουργικές διαταραχές χοληφόρων Ήπαρ και συστηματικά νοσήματα

- Παθοφυσιολογία και κλινικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων (αγγειακά, ενδοκρινολογικά, αιματολογικά, διηθητικά) από το ήπαρ

3. Ιδιοπαθή Φλεγμονώδη Νοσήματα του εντέρου (ΙΦΝΕ)

Κατά την εκπαίδευση τους στα ΙΦΝΕ, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν επάρκεια στη γνώση της βασικής δομής και λειτουργίας του εντερικού ανοσιακού συστήματος, των διαταραχών του εντερικού ανοσιακού συστήματος και του μικροβιώματος που υπόκεινται της εμφάνισης των ΙΦΝΕ (νόσος του Crohn, ελκώδης κολίτιδα, αταξινόμητη κολίτιδα). Θα πρέπει επίσης να αποκτήσουν επαρκή γνώση της επιδημιολογίας, των προδιαθεσικών και εκλυτικών παραγόντων, της ανοσο-

παθογένειας, ταξινόμησης, φυσικής ιστορίας, διαγνωστικής προσέλασης, ορθής χρήσης των διαγνωστικών τεχνικών, καθώς και της αντιμετώπισης των ιδιοπαθών φλεγμονωδών εντεροπαθειών νοσημάτων του εντέρου. Κατά την εκπαίδευση τους στα ΙΦΝΕ-Ανοσολογία Πεπτικού οι ειδικευόμενοι πρέπει να εκπαιδευθούν στα ακόλουθα:

- Ανοσοπαθογένεια και γενετική των ΙΦΝΕ.
- Διάγνωση και διαφορική διάγνωση της νόσου του Crohn από την ελκώδη κολίτιδα και την αταξινόμητη κολίτιδα.
- Διαφορική διάγνωση των ΙΦΝΕ από λοιμώδη, ανοσιακά διαμεσολαβούμενα, και άλλα οξεία και χρόνια νοσήματα του πεπτικού συστήματος.
- Συστήματα ταξινόμησης των ΙΦΝΕ.
- Συστήματα εκτίμησης της βαρύτητας της ελκώδους κολίτιδας και της νόσου του Crohn.
- Επιλογή των πρόσφορων απεικονιστικών εξετάσεων για τη διάγνωση, τη χαρτογράφηση των εντερικών βλαβών και την τεκμηρίωση επιπλοκών των ΙΦΝΕ.
- Ορθή επιλογή και χρήση των σύγχρονων ενδοσκοπικών μέσων και τεχνικών, συμπεριλαμβανομένης και της ενδοσκοπικής κάψουλας, για τη διάγνωση, διαφορική διάγνωση, σταδιοποίηση, θεραπεία, εκτίμηση του θεραπευτικού αποτελέσματος και την πρόληψη του καρκίνου του εντέρου.
- Ορθή επιλογή και θεραπευτική χορήγηση των κλασικών και σύγχρονων φαρμακευτικών και διαιτητικών θεραπειών, συμπεριλαμβανομένων και των ενδείξεων για θεραπεία με ανοσοκατασταλτικά και βιολογικούς παράγοντες.
- Πρόληψη και αντιμετώπιση των ανεπιθύμητων ενεργειών των κλασικών ανοσοκατασταλτικών και των βιολογικών παραγόντων (ηπατοτοξικότητα, καταστολή του μυελού, αναζωπύρωση της HBV λοίμωξης ή/και φυματίωσης, ευκαιριακές λοιμώξεις, δερματοπάθειες, λεμφοϋπερπλαστικές νόσοι, κακοήθειες, κλπ).
- Διάγνωση, διαφορική διάγνωση και θεραπεία των τοπικών και συστηματικών (εξωεντερικών) εκδηλώσεων των ΙΦΝΕ.
- Συνεργασία με συναφείς ιατρικές ειδικότητες (χειρουργούς, ακτινολόγους, ρευματολόγους, δερματολόγους, παθολογοανατόμους) και μη ιατρικές ειδικότητες (διαιτολόγους, νοσηλευτές ΙΦΝΕ, ψυχολόγους, κλπ) για την ιδανική αντιμετώπιση των ασθενών, και ιδίως της βαρύτερης νόσου, όπως βαρεία ελκώδης κολίτιδα, επιπεπλεγμένη περιεδρική νόσος του Crohn, ασθενείς με εντερική ανεπάρκεια, ασθενείς με συμπαρομαρτούντα βαρεία ή/και χρόνια νοσήματα κλπ.
- Μικροσκοπική κολίτιδα.
- Μετάβαση από την παιδική στην ενήλικη ζωή ασθενών με ΙΦΝΕ.
- Θεραπεία ασθενών με ΙΦΝΕ στην τρίτη ηλικία.

4. Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση Ανωτέρου και Κατωτέρου Πεπτικού

Κατά την εκπαίδευση τους στη Διαγνωστική και Θεραπευτική Ενδοσκόπηση Ανωτέρου και Κατωτέρου Πεπτικού, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν επάρκεια στην ασφαλή και αποτελεσματική διενέργεια

των σύγχρονων ενδοσκοπικών τεχνικών που περιγράφονται στη συνέχεια. Η εκπαίδευση στην ενδοσκόπηση, πέραν της ανάπτυξης τεχνικών δεξιοτήτων, οφείλει να περιλαμβάνει και την απόκτηση ευρέος φάσματος γνώσεων και ικανοτήτων που να επιτρέπει την αναγνώριση και διάγνωση των ενδοσκοπικών ευρημάτων, τη λήψη κατάλληλων θεραπευτικών αποφάσεων και την επικοινωνία των ευρημάτων και των χειρισμών στον ασθενή και στον θεράποντα ιατρό.

- Θεμελιώδεις γενικές γνώσεις
 - Καταλληλότητα και ορθότητα των ενδείξεων ενδοσκόπησης
 - Ενημέρωση του ασθενούς και λήψη συγκατάθεσης
 - Ασφαλής χορήγηση κατασταλτικών φαρμάκων και η παρακολούθηση των ασθενών
 - Γνώση των τεχνικών χαρακτηριστικών και των δυνατοτήτων των ενδοσκοπίων
 - Επικοινωνία με τους ασθενείς πριν και μετά από την εξέταση και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων
 - Εξοικείωση με τη χρήση αλλά και τις επιπλοκές της διαθερμίας
 - Καθαρισμός και απολύμανση ενδοσκοπίων
 - Γνώσεις για το σχεδιασμό της λειτουργίας και της διαχείρισης του ενδοσκοπικού τμήματος και του προσωπικού του
 - Μέτρηση δεικτών ποιότητας ενδοσκοπήσεων
- Δεξιότητες στην ενδοσκόπηση
 - Αναγνώριση φυσιολογικών ευρημάτων και οδηγών σημείων
 - Αναγνώριση παθολογικών ενδοσκοπικών ευρημάτων και γνώση των συστημάτων διαβάθμισης βαρύτητας (σκορ)
 - Κατάλληλη λήψη υλικού (βιοψία - κυτταρολογική)
 - Δερμοστιξία (tattoo) των βλαβών
 - Θεραπευτικοί χειρισμοί που περιγράφονται αναλυτικά πιο κάτω
- Ενδοσκόπηση ανωτέρου πεπτικού
 - Οισοφαγογαστροσκόπηση συμπεριλαμβανομένων λήψης βιοψιών και βιολογικών υλικών και χρήσης χρωστικών ουσιών(ελάχιστος αριθμός: 300)
 - Εντεροσκόπηση με ενδοσκόπιο (ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Εντεροσκόπηση με κάψουλα (ελάχιστος αριθμός: 30)
 - Θεραπευτική ενδοσκόπηση ανωτέρου πεπτικού
 - Χρήση τεχνικών αιμόστασης
 - Απολίνωση κισμών οισοφάγου (ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Χρήση διαθερμίας, Διήθηση - Έγχυση αιμοστατικών ουσιών, Τοποθέτηση clip (ελάχιστος αριθμός: 20)
 - Πολυποδεκτομή (ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Τοποθέτηση ενδοσκοπικής γαστροστομίας(ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Αφαίρεση/Αντικατάσταση ενδοσκοπικής γαστροστομίας(ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Αφαίρεση ξένου σώματος - βλωμού (ελάχιστος αριθμός: 5)

Ενδοσκόπηση κατώτερου πεπτικού

- Ενδοσκόπηση κατώτερου πεπτικού συμπεριλαμβανομένων λήψης βιοψιών και βιολογικών υλικών και χρήσης χρωστικών ουσιών
 - Πρωκτοσκόπηση/ορθο-σιγμοειδοσκόπηση (ελάχιστος αριθμός: 50)
 - Κολονοσκόπηση (ελάχιστος αριθμός: 200)
 - Κολονοσκόπηση - ειλεοσκόπηση (ελάχιστος αριθμός: 50)
- Θεραπευτική ενδοσκόπηση κατώτερου πεπτικού
 - Πολυποδεκτομή με βρόχο (ελάχιστος αριθμός: 50)
 - Τεχνικές αιμόστασης (ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Χρήση διαθερμίας, Διήθηση - Έγχυση αιμοστατικών ουσιών, Τοποθέτηση clip, Τοποθέτηση endoloop

5. Προηγμένη Ενδοσκόπηση

Κατά την εκπαίδευσή τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να εξοικειώνονται με προηγμένες ενδοσκοπικές τεχνικές (περιγράφονται στη συνέχεια) παρακολουθώντας και συμμετέχοντας στην εκτέλεση τους. Η επάρκεια στην προηγμένη ενδοσκόπηση απαιτεί περαιτέρω εκπαίδευση για τουλάχιστον 1 έτος μετά την ολοκλήρωση της 4ετούς εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία σε εξειδικευμένο κέντρο της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να εξοικειώνονται με τις παρακάτω προηγμένες ενδοσκοπικές τεχνικές:

- Αντιμετώπιση καλοθών και κακοθών στενώσεων ανώτερου και κατώτερου πεπτικού (ελάχιστος αριθμός: 20)
- Διαγνωστική και θεραπευτική ERCP (ελάχιστος αριθμός: 50)
- Ενδοσκοπική αντιμετώπιση δύσκολων περιπτώσεων αιμορραγίας πεπτικού (ελάχιστος αριθμός: 10)
- Ενδοσκοπική πολυποδεκτομή ευμεγθών πολυπόδων με ή χωρίς ενδοσκοπική βλεννογονεκτομή (EMR), με ή χωρίς ενδοσκοπική υποβλεννογονία εκτομή (ESD) (ελάχιστος αριθμός: 10)
- Διαγνωστικό ενδοσκοπικό υπερηχογράφημα (EUS) συμπεριλαμβανομένων λήψεων βιολογικών υλικών (ελάχιστος αριθμός: 30)
- Διαγνωστική και επεμβατική υπερηχοτομογραφία κοιλίας(προαιρετικά)
- Ενδοσκοπική αντιμετώπιση παθήσεων πρωκτού (προαιρετικά).

6. Προηγμένη Ηπατολογία

Κατά την εκπαίδευσή τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να εξοικειώνονται με την προηγμένη Ηπατολογία αποκτώντας επάρκεια ή εξοικείωση με όσα περιγράφονται στη συνέχεια. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να έχουν εκπαιδευθεί για τα παρακάτω:

- Ενδείξεις ηπατικής μεταμόσχευσης, έγκαιρη παραπομπή ασθενών που πληρούν τις προϋποθέσεις σε κέντρο μεταμοσχεύσεων, καθώς και παροχή βασικής ιατρικής

φροντίδας κατά την περίοδο πριν τη μεταμόσχευση.

- Εντατική φροντίδα ασθενών με οξεία ηπατική ανεπάρκεια
 - Εντατική φροντίδα ασθενών με οξεία ηπατική ανεπάρκεια επί χρόνιας ηπατοπάθειας
- Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί με τις παρακάτω δεξιότητες:
- Ελαστογραφία ήπατος (ελάχιστος αριθμός: 50)
 - Διαδερμική βιοψία ήπατος (ελάχιστος αριθμός: 10)
 - Σκληροθεραπεία κισρών οισοφάγου-θόλου στομάχου (προαιρετικά)
 - Επιπωματισμός κισρών με χρήση μπαλονιού (προαιρετικά)

7. Κινητικότητα ανώτερου-κατώτερου πεπτικού

Κατά την εκπαίδευσή τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να εξοικειώνονται με τις τεχνικές μελέτης της κινητικότητας του πεπτικού (περιγράφονται στη συνέχεια) παρακολουθώντας και συμμετέχοντας στην εκτέλεση τους. Θα πρέπει επίσης να μπορούν να αξιολογήσουν τα αποτελέσματα τους και τη συμβολή της στην αντιμετώπιση του ασθενούς. Η επάρκεια στην κινητικότητα ανώτερου-κατώτερου πεπτικού απαιτεί περαιτέρω εκπαίδευση μετά την ολοκλήρωση της 4ετούς εκπαίδευσης στη Γαστρεντερολογία σε εξειδικευμένο κέντρο της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να έχουν εξοικειωθεί στις παρακάτω τεχνικές:

- Μανομετρία οισοφάγου (ελάχιστος αριθμός: 10)
- ρΗμετρία οισοφάγου (ελάχιστος αριθμός: 10)
- Εμπεδησιομετρία οισοφάγου (προαιρετικά)
- Μανομετρία πρωκτού (προαιρετικά).

8. Ογκολογία πεπτικού

Κατά την εκπαίδευσή τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν επάρκεια στα παρακάτω αντικείμενα της ογκολογίας πεπτικού:

- Πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη των όγκων του πεπτικού
 - Διάγνωση και σταδιοποίηση
 - Βασικές αρχές θεραπευτικής αντιμετώπισης
 - Ενδοσκοπικές παρεμβάσεις που απαιτούνται για αντιμετώπιση των επιπλοκών
 - Κληρονομούμενα σύνδρομα καρκίνου και τις εκδηλώσεις τους από το πεπτικό σύστημα
 - Νευροενδοκρινή νεοπλασμάτα πεπτικού συστήματος
 - Στρωματικοί όγκοι.

Η αντιμετώπιση των ασθενών με όγκο πεπτικού γίνεται σε συνεργασία τουλάχιστον με ογκολόγο ή ιατρό εξειδικευμένο στην ογκολογία πεπτικού και εξειδικευμένο χειρουργό, ιδεατά στα πλαίσια ογκολογικών συμβουλίων.

9. Διατροφή σε νοσήματα του πεπτικού

Κατά την εκπαίδευσή τους στη Γαστρεντερολογία, οι ειδικευόμενοι θα πρέπει να αποκτήσουν επάρκεια στην εκτίμηση της θρεπτικής κατάστασης και των διατροφικών διαταραχών και στη διάγνωση της υποθρεψίας σε πρώιμο στάδιο. Επίσης, θα πρέπει να αποκτήσουν εξοικείωση με τη θρεπτική υποστήριξη των ασθενών με

οποιοδήποτε νόσημα ή επιπλοκή του πεπτικού σωλήνα, του ήπατος, των χοληφόρων και του παγκρέατος, τη θρεπτική υποστήριξη των ασθενών που υποβάλλονται σε γαστροστομία ή άλλη παρέμβαση στον πεπτικό σωλήνα που απαιτεί ειδική θρεπτική αντιμετώπιση.

Ειδικότερα, οι ειδικευόμενοι στη γαστρεντερολογία θα πρέπει να εκπαιδεύονται τουλάχιστον στη θρεπτική υποστήριξη ασθενών με τις παρακάτω παθήσεις:

- Οξεία και χρόνια παγκρεατίτιδα
- Οξεία ηπατική ανεπάρκεια
- Χρόνια ηπατική νόσος - Κίρρωση και επιπλοκές της
- Κακοήγη νεοπλασμάτα πεπτικού σωλήνα, ήπατος, χοληφόρων, παγκρέατος
- Γαστροστομία
- Στενώσεις πεπτικού σωλήνα
- ΙΦΝΕ
- Εντερική ανεπάρκεια (συμπεριλαμβανομένου του συνδρόμου βραχέος εντέρου)
- Παχυσαρκία
- Διαταραχές της όρεξης.

Άρθρο 3

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΑ

Τα Εκπαιδευτικά Κέντρα (ΕΚ) που παρέχουν εκπαίδευση στη Γαστρεντερολογία πρέπει να καλύπτουν όλα τα πεδία εκπαίδευσης, το περιεχόμενο των οποίων περιγράφεται αναλυτικά στο γνωστικό αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας. Ανάλογα με τον αριθμό και το εύρος των πεδίων εκπαίδευσης που μπορούν να καλύψουν τα Γαστρεντερολογικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακών μπορεί να είναι είτε Εκπαιδευτικά Κέντρα Πλήρους Εκπαίδευσης (ΕΚΠΕ) είτε να ανήκουν σε Ομάδες Εκπαιδευτικών Κέντρων (ΟΕΚ), με βάση τα παρακάτω κριτήρια. Τα ΕΚΠΕ και οι ΟΕΚ περιγράφονται στον Πίνακα 1.

A. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα Γαστρεντερολογικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακών, ή και ομάδες αυτών, που αποτελούν ΕΚΠΕ πρέπει να έχουν κατ'ελάχιστο τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

α) Ανήκουν σε Γενικά Νοσοκομεία με τουλάχιστον διακόσιες (200) αναπτυγμένες/ενεργείς κλίνες.

β) Τα Νοσοκομεία και ειδικότερα το Γαστρεντερολογικό Τμήμα/Κλινική/Μονάδα είναι ενταγμένα στο σύστημα γενικών εφημεριών της περιφέρειάς τους.

γ) Καλύπτουν όλα τα πεδία εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένου ενός ελάχιστου αριθμού διαφόρων τύπων ενδοσκόπησης ανά ειδικευόμενο), το περιεχόμενο των οποίων περιγράφεται αναλυτικά στο γνωστικό αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας, με επάρκεια χρόνου στο κάθε πεδίο εκπαίδευσης για τον αριθμό των ειδικευομένων τους.

δ) Ο κάθε ειδικευόμενος στη Γαστρεντερολογία πραγματοποιεί γενικές και εσωτερικές εφημερίες εκπαιδευόμενος αποκλειστικά σε επείγοντα περιστατικά στη Γαστρεντερολογία (Γενική Γαστρεντερολογία, Ηπατολογία, ΙΦΝΕ, Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Ενδοσκοπήσεις) εκτελώ-

ντας τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) γενικές εφημερίες και τουλάχιστον ενενήντα έξι (96) εσωτερικές εφημερίες κατά τη διάρκεια της τετραετούς εκπαίδευσής του.

ε) Έχουν τουλάχιστον τέσσερις (4) ενεργείς κλίνες νοσηλείας για γαστρεντερολογικά περιστατικά (Γενικής Γαστρεντερολογίας, Ηπατολογίας, ΙΦΝΕ) για την εκπαίδευση του κάθε ειδικευόμενου που υπηρετεί στην κλινική.

στ) Έχουν τουλάχιστον τρεις (3) ειδικευμένους γαστρεντερολόγους.

ζ) Έχουν τουλάχιστον έναν (1) ειδικευόμενο γαστρεντερολόγο ανά δύο (2) ειδικευόμενους γιατρούς στη Γαστρεντερολογία.

η) Έχουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα ειδικευομένων με τουλάχιστον δύο (2) μηνιαίες συναντήσεις κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους (το εκπαιδευτικό πρόγραμμα μπορεί να είναι κοινό για ομάδες γειτονικών νοσοκομείων, ενώ μπορεί να συνηυπολογίζονται και τακτικές εκπαιδευτικές εκδηλώσεις ειδικευομένων της Ελληνικής Γαστρεντερολογικής Εταιρείας.

Σε περίπτωση ΕΚΠΕ που αποτελείται από ομάδα Γαστρεντερολογικών Τμημάτων/Κλινικών Μονάδων, οι ειδικευόμενοι εκπαιδεύονται εκ περιτροπής στα/στις Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες που απαρτίζουν το ΕΚΠΕ με βάση πρόγραμμα που καταρτίζει ο διευθυντής του ΕΚ και το οποίο πρέπει να καλύπτει όλα τα πεδία εκπαίδευσης, όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στο γνωστικό αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας. (Πίνακας 1)

B. ΟΜΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Η Ομάδα Εκπαιδευτικών Κέντρων αποτελείται από ένα βασικό Γαστρεντερολογικό Τμήμα/Κλινική/Μονάδα Κλινικής νοσοκομείου του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακού (Τύπου Α) και ένα ή περισσότερα δορυφόρα Τμήματα (Τύπου Β) που είτε είναι Εκπαιδευτικό Κέντρο Πλήρους Εκπαίδευσης είτε είναι βασικό Τμήμα άλλης Ομάδας Εκπαιδευτικών Κέντρων.

1. Τα βασικά Γαστρεντερολογικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακού της κάθε ΟΕΚ είναι αυτά δίνουν το όνομα της ΟΕΚ και πρέπει να έχουν κατ'ελάχιστο τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

α) Ανήκουν σε Γενικά ή Ειδικά Νοσοκομεία με τουλάχιστον διακόσιες (200) αναπτυγμένες/ενεργείς κλίνες.

β) Καλύπτουν πεδία εκπαίδευσης διάρκειας τουλάχιστον τριών (3) ετών, με βάση την αναλυτική περιγραφή του γνωστικού αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας, με επάρκεια χρόνου στο κάθε καλυπτόμενο πεδίο εκπαίδευσης για τον αριθμό των ειδικευομένων τους.

γ) Έχουν τουλάχιστον τέσσερις (4) ενεργείς κλίνες νοσηλείας για γαστρεντερολογικά περιστατικά (Γενικής Γαστρεντερολογίας, Ηπατολογίας, ΙΦΝΕ) για την εκπαίδευση του κάθε ειδικευόμενου που υπηρετεί στην κλινική.

δ) Έχουν τουλάχιστον δύο (2) ειδικευμένους γαστρεντερολόγους.

ε) Έχουν τουλάχιστον έναν (1) ειδικευόμενο γαστρεντερολόγο ανά δύο (2) ειδικευόμενους γιατρούς στη Γαστρεντερολογία.

στ) Έχουν εκπαιδευτικό πρόγραμμα ειδικευομένων με τουλάχιστον δύο (2) μηνιαίες συναντήσεις κατά τη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους (το εκπαιδευτικό

πρόγραμμα μπορεί να είναι κοινό για ομάδες γειτονικών νοσοκομείων, ενώ μπορεί να συνυπολογίζονται και τακτικές εκπαιδευτικές εκδηλώσεις ειδικευομένων της Ελληνικής Γαστρεντερολογικής Εταιρείας.

2. Τα δορυφόρα Γαστρεντερολογικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακών πρέπει να έχουν κατ' ελάχιστο τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

α) Ανήκουν σε Γενικά ή Ειδικά Νοσοκομεία με τουλάχιστον διακόσιες (200) αναπτυγμένες/ενεργείς κλίνες.

β) Καλύπτουν τα πεδία εκπαίδευσης που δεν καλύπτονται στο βασικό Τμήμα της ΟΕΚ, με βάση την αναλυτική περιγραφή του γνωστικού αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας, με επάρκεια χρόνου στο κάθε καλυπτόμενο πεδίο εκπαίδευσης για τον αριθμό των πρόσθετων ειδικευομένων που θα εκπαιδεύουν. Κατά την τετραετή εκπαίδευση του στο βασικό Τμήμα και στο/στα δορυφόρο/α Τμήμα/τα της κάθε ΟΕΚ ο κάθε ειδικευόμενος στη Γαστρεντερολογία θα πρέπει να εκπαιδεύεται σε όλα τα πεδία εκπαίδευσης, όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στο γνωστικό αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας, συμπεριλαμβανομένων γενικών και εσωτερικών εφημερίων αποκλειστικά σε επείγοντα περιστατικά στη Γαστρεντερολογία (Γενική Γαστρεντερολογία, Ηπατολογία, ΙΦΝΕ, Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Ενδοσκοπήσεις) και εκτελώντας τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) γενικές εφημερίες και τουλάχιστον ενενήντα έξι (96) εσωτερικές εφημερίες. Το δορυφόρο Τμήμα της κάθε ΟΕΚ μπορεί δυνητικά να μεταβάλλεται μετά από συμφωνία του ειδικευόμενου και των Διευθυντών του βασικού και του νέου δορυφόρου Τμήματος της ΟΕΚ, υπό την προϋπόθεση ότι το νέο δορυφόρο Τμήμα θα πληροί τις παραπάνω αναφερόμενες προϋποθέσεις για τα δορυφόρα Τμήματα. Τα βασικά και τα δορυφόρα Γαστρεντερολογικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών, ο χρόνος εκπαίδευσης ειδικευομένων σε κάθε Τμήμα/Κλινική/Μονάδα και το γνωστικό αντικείμενο εκπαίδευσης στα δορυφόρα Τμήματα/Κλινικές φαίνονται στον Πίνακα 1. Στα βασικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών που επισημαίνονται με αστερίσκο (*) στον Πίνακα 1 πρέπει να διευθετηθεί το θέμα των γενικών και ίσως εσωτερικών εφημεριών των ειδικευομένων στη Γαστρεντερολογία.

Γ. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Για να πιστοποιηθεί ένα Γαστρεντερολογικό Τμήμα/Κλινική/Μονάδα Κλινικής νοσοκομείου του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακού ως ΕΚΠΕ (αυτόνομο Τμήμα ή ομάδα Τμημάτων) ή ως βασικό ή δορυφόρο Τμήμα ΟΕΚ πρέπει να πληροί τις «Ελάχιστες Προδιαγραφές Άσκησης Γαστρεντερολογίας», όσον αφορά τα παρακάτω:

α) Διαθέτει χωροταξική υποδομή και τον αναγκαίο εξοπλισμό (ενδοσκοπικά και άλλα μηχανήματα) ο οποίος υποβάλλεται στον προβλεπόμενο τακτικό έλεγχο και αναγκαία συντήρηση, ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής λειτουργία του.

β) Έχει στελέχωση με ειδικευμένους γαστρεντερολόγους και εξειδικευμένο νοσηλευτικό προσωπικό.

γ) Έχει εκπαιδευτικό πρόγραμμα, όπως αυτό περιγράφεται στα χαρακτηριστικά των Εκπαιδευτικών Κέντρων.

δ) Διατηρεί αρχείο ενδοσκοπικών και άλλων πράξεων.

Δ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ο Διευθυντής του ΕΚ (ο Συντονιστής-Διευθυντής ή ο Επιστημονικά Υπεύθυνος του Γαστρεντερολογικού Τμήματος του ΕΣΥ ή μέλος ΔΕΠ με ειδικότητα γαστρεντερολογίας για τις Πανεπιστημιακές Κλινικές ή τις μονάδες τους), έχει τη συνολική επιστημονική και διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του. Σε περίπτωση ΕΚΠΕ που αποτελείται από ομάδα Τμημάτων, Διευθυντής του ΕΚ είναι ο Διευθυντής του Τμήματος με το μεγαλύτερο αριθμό ειδικευομένων (διαφορά: ≥ 3 ειδικευόμενοι) ή ο Διευθυντής του Τμήματος με την ανώτερη βαθμίδα (Καθηγητής/Αναπληρωτής Καθηγητής/Διευθυντής ΕΣΥ/Επίκουρος Καθηγητής) σε περίπτωση Τμημάτων με παρόμοιο αριθμό ειδικευομένων (διαφορά: ≤ 2 ειδικευόμενοι) ή ο Διευθυντής του Τμήματος με βάση την αρχαιότητα στην ίδια βαθμίδα σε περίπτωση περισσότερων του ενός διευθυντών με την ίδια βαθμίδα σε Τμήματα με παρόμοιο αριθμό ειδικευομένων.

Ο Διευθυντής του ΕΚ, με την ολοκλήρωση του χρόνου ειδίκευσης, είναι αρμόδιος να συντάξει το Πιστοποιητικό Ολοκλήρωσης των Εκπαιδευτικών Κύκλων Ειδίκευσης του κάθε ειδικευομένου, με βάση τις ετήσιες εκθέσεις του εκάστοτε Υπευθύνου Εκπαίδευσης και το Βιβλιόριο Ειδίκευομένου. Ο Διευθυντής του ΕΚ δεν είναι κατ' ανάγκη και ο Υπεύθυνος Εκπαίδευσης του ΕΚ.

Ε. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ο αριθμός ειδικευομένων που μπορεί να εκπαιδεύσει ένα ΕΚΠΕ ή μία ΟΕΚ φαίνεται στον Πίνακα 1. Ο αριθμός ειδικευομένων κάθε ΕΚΠΕ ή ΟΕΚ εξαρτάται από τις δυνατότητες του κάθε Τμήματος να καλύψει όλα τα πεδία εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένου ενός ελάχιστου αριθμού διαφόρων τύπων ενδοσκόπησης ανά ειδικευόμενο), όπως αυτά περιγράφονται αναλυτικά στο γνωστικό αντικείμενο της Γαστρεντερολογίας, για τον αριθμό των ειδικευομένων του. Ο αριθμός ειδικευομένων κάθε ΕΚΠΕ/ΟΕΚ επαναξιολογείται με κάθε ανανέωση πιστοποίησης του.

Ο αριθμός των ειδικευομένων και η διάρκεια εκπαίδευσης στα βασικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. των ΟΕΚ που εμφανίζονται στον Πίνακα 1 με αστερίσκο (*) εξαρτάται από την επίλυση του προβλήματος του ελάχιστου αριθμού γενικών εφημεριών που πρέπει να κάνουν οι ειδικευόμενοι αυτών των Τμημάτων και οι οποίες δεν μπορούν προς το παρόν να πραγματοποιηθούν στα νοσοκομεία αυτά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1				
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΕΚΠΕ)	Υπάρχουσες θέσεις ειδικευομένων	Προτεινόμενες θέσεις ειδικευομένων	ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ/Η ΤΜΗΜΑ/ΚΛΙΝΙΚΗ/ΜΟΝΑΔΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ	
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»	10	10	ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΛΑΪΚΟ»	8	8	ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ 7 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΝ/ΚΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ (ΠΓΚ) ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΣ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ»	6	6	ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	
ΠΑΝ/ΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «ΑΤΤΙΚΟΝ»	6	6	ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΠΡΟΠ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ	
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»	7	7	ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ 3 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΠΑΝ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ, 2 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΠΑΝ/ΚΗΣ ΠΡΟΠ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ 2 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Δ' ΠΑΝ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ	
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ»	6	6	ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	
ΠΑΝ/ΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «ΑΧΕΠΑ»	5	5	ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ 3 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Α' ΠΑΝ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ 2 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Α' ΠΡΟΠ. ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ	
ΠΑΝ/ΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «ΠΑΤΡΩΝ»	4	4	ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	
ΠΑΝ/ΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	7	7	ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	
ΟΜΑΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ (ΟΕΚ) ΒΑΣΙΚΟ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΟ/ΚΗ ΤΜΗΜΑ/ΚΛΙΝΙΚΗ	Υπάρχουσες θέσεις ειδικευομένων	Προτεινόμενες θέσεις ειδικευομένων	Διάρκεια εκπαίδευσης σε βασικό τμήμα (μήνες)	ΔΟΥΡΥΦΟΡΟ/Α ΤΜΗΜΑ/ΤΑ: ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΜΗΝΕΣ=μ) – ΕΙΔΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ (ΝΙΜΤΣ) - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	5	5	44	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 4μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΠΡΟΗΓΜ)
ΓΕΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΑΓ. ΣΑΒΒΑΣ»- ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ *	5	5	42	ΓΝΑ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»: 6μ – ΚΛΙΝ(ΓΑΣΤΡ/ΓΙΑ, ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ, ΙΦΝΕ)
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ- «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΔΡΑΣ «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	4	4	42	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 4μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΠΡΟΗΓΜ), ΝΝΑ: 2μ – ΠΡΟΗΓΜ ΕΝΔΟΣΚ

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ» - ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ 2 ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΣΕ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΙ 2 ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΠΑΝ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ	4	4	44	ΓΝΑ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»: 2μ – ΙΦΝΕ, ΝΝΑ: 2μ – ΠΡΟΗΓΜ ΕΝΔΟΣΚ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ-ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΕΕΣ - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	3	3	42	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 6μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ΠΡΟΗΓΜ)
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ-ΑΜΑΛΙΑ ΦΛΕΜΙΓΚ» ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΔΡΑΣ «ΣΙΣΜΑΝΟΓΛΕΙΟ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	3	3	43	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 5μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΚΛΙΝ/ ΠΡΟΗΓΜ)
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΘΩΡΑΚΟΣ ΑΘΗΝΩΝ «ΣΩΤΗΡΙΑ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ Γ' ΠΑΝ/ΚΗΣ ΠΑΘ/ΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ *	3	3	40	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 6μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ΠΡΟΗΓΜ), ΝΝΑ: 2μ - ΠΡΟΗΓΜ ΕΝΔΟΣΚ
ΝΑΥΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	2	2	43	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 5μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΠΡΟΗΓΜ)
251 ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ *	3	3	39	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 5μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΠΡΟΗΓΜ), ΓΝΑ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»: 4μ – ΙΦΝΕ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΤΖΑΝΕΙΟ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	6	6	40	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 6μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ ΠΡΟΗΓΜ), ΝΝΑ: 2μ - ΠΡΟΗΓΜ ΕΝΔΟΣΚ
ΓΕΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΜΕΤΑΞΑ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ *	6	4	40	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 6μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ ΠΡΟΗΓΜ), ΓΝΑ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»: 2μ – ΠΡΟΗΓΜ ΕΝΔΟΣΚ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΙΚΑΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ» - ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ» ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΕΔΡΑΣ «ΝΙΚΑΙΑ ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ» ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	3	4	40	ΠΓΚ ΓΝΑ «ΛΑΪΚΟ»: 6μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ΠΡΟΗΓΜ), ΝΝΑ: 2μ - ΠΡΟΗΓΜ ΕΝΔΟΣΚ
ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ *	5	5	42	Δ' ΠΑΘ/ΚΗ ΓΝΘ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»: 6μ – ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ ΠΡΟΗΓΜ)
ΠΑΝ/ΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ - ΠΑΝ/ΚΗ ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	6	6	44	ΠΑΘ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΝ/ΚΟΥ Γ.Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ: 3μ- ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ ΠΡΟΗΓΜ)
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ «ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ» - ΓΑΣΤΡ/ΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ	2	2	ΟΕΚ	ΠΕΠΑΓΝΗ: 4μ-ΗΠΑΤΟΛΟΓΙΑ (ΕΙ/ΚΛΙΝ/ΠΡΟΗΓΜ)

Πίνακας 1. Γαστρεντερολογικά Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. ή Πανεπιστημιακών ως Εκπαιδευτικά Κέντρα Πλήρους Εκπαίδευσης (ΕΚΠΕ) είτε ως Ομάδες Εκπαιδευτικών Κέντρων (ΟΕΚ).

ΕΙ: Εξωτερικό Ιατρείο, Γαστρ/κή: Γαστρεντερολογική, Παν/κή: Πανεπιστημιακή, Παθ/κή: Παθολογική, Προπ.: Προπαιδευτική, ΚΛΙΝ: Κλινική, ΠΡΟΗΓΜ: Προηγμένη, ΕΝ-ΔΟΣΚ: Ενδοσκόπηση. Στα Τμήματα/Κλινικές/Μονάδες Κλινικών που συνοδεύονται με αστερίσκο (*) θα πρέπει να διευθετηθεί το θέμα των γενικών και ίσως εσωτερικών εφημεριών των ειδικευόμενων στη Γαστρεντερολογία, που πρέπει να αφορά τα επείγοντα περιστατικά που είναι σχετικά με την ειδικότητα αυτή.

Άρθρο 4

Κάθε Ομάδα εκπαιδευτικών Κέντρων θα διευθύνεται από Εκπαιδευτική Επιτροπή, η οποία θα διευθύνει το εκπαιδευτικό έργο και θα αποτελείται από τον Συντονιστή Δ/ντή εκπαιδευτικού κέντρου τύπου Α και τους Συντονιστές Διευθυντές των Εκπαιδευτικών κέντρων τύπου Β που υπάγονται σε αυτό. Ελλείψει Συντονιστή Διευθυντή θα ορίζεται από το Δ.Σ. του Νοσοκομείου ιατρός με βαθμό Δ/ντή.

Άρθρο 5

Στα Νοσοκομεία που αναγνωρίζονται για πρώτη φορά ως κατάλληλα για τη χορήγηση χρόνου άσκησης στην ειδικότητα της Γαστρεντερολογίας οι ειδικευόμενοι ιατροί θα ασκούνται μόνον στα επιμέρους στάδια εκπαίδευσης (rotation) και θα εφημερεύουν στα αντίστοιχα τμήματα αυτών των νοσοκομείων, από τα οποία και θα αποζημιώνονται τις εφημερίες τους.

Άρθρο 6

Οι ειδικευόμενοι ιατροί που θα ασκηθούν στα επιμέρους στάδια εκπαίδευσης (rotation) σε εκπαιδευτικά κέντρα αναγνωρισμένα μόνον για τα επιμέρους στάδια, θα εφημερεύουν στα αντίστοιχα τμήματα αυτών των νοσοκομείων, από τα οποία θα αποζημιώνονται τις εφημερίες τους.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2019

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

